

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-03-24
Besvaras senast
2025-04-02 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:941 Turkiets demokratiska utveckling

Turkiet har de senaste dagarna skakats av omfattande protester efter gripandet av Istanbuls borgmästare, Ekrem İmamoğlu, den 19 mars 2025. İmamoğlu, en av landets mest framstående oppositionspolitiker och en potentiell utmanare till president Recep Tayyip Erdoğan, anklagas för korruption och samröre med terroristorganisationer. Anklagelserna avfärdas av İmamoğlu själv och av oppositionspartierna som politiskt motiverade, ett mönster vi sett upprepas i Turkiet där rättsstatliga principer satts ur spel för att tysta kritiska röster.

Hans gripande har lett till massiva demonstrationer i Istanbul och flera andra städer, där tusentals människor har protesterat mot det alltmer auktoritära styret. Protesterna har mötts med brutalt polisvåld, massgripanden och inskränkningar av yttrandefriheten, bland annat genom att tillfälligt blockera sociala medier och slå ned på oberoende journalister. Den här utvecklingen följer en oroväckande trend där Turkiets regering successivt underminerat demokratiska institutioner och pressfrihet.

Sverige har en särskild relation till Turkiet efter den överenskommelse regeringen gjorde med Erdoğan inför Natomedlemskapet, där Sverige lovade att stödja Turkiets EU-kandidatur och fördjupa samarbetet mellan EU och Turkiet. Samtidigt har EU varit tydligt med att Turkiet inte kan komma närmare medlemskap utan genomgripande förbättringar av demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet – områden där situationen nu förvärras ytterligare.

Sveriges regering har därmed försatt sig i en svår sits. Å ena sidan har man åtagit sig att bistå Turkiet i EU-processen, å andra sidan innebär den nuvarande utvecklingen att Turkiet avlägsnar sig ännu mer från de demokratiska värderingar och rättsstatliga principer som EU kräver för ett närmare samarbete. Regeringen måste nu förklara hur den avser att agera i ljuset av de senaste händelserna.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Hur avser ministern att infria regeringens åtaganden gentemot Turkiet i samband med Natoöverenskommelsen samtidigt som Turkiets regering brutalt slår ned på oppositionella och ignorerar grundläggande demokratiska principer,

och vilka konkreta åtgärder avser ministern att vidta, både bilateralt och inom EU, för att hantera denna utveckling?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann